

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia, lat

Menardus <Eisnacensis>

[Basel], 8. Sept. 1477

Prologvs. Esdre.

[urn:nbn:de:bsz:31-295433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-295433)

longanimis. et multū misericors: et penitēs
super maliciā hominū. Tu autē dñe scdm
bonitatē tuā pmisisti penitentiā remissionis
peccatorū: et tu deus iustorū non posuisti pe-
nitentiā iustis. abraā ysaac et iacob. his
q̄ tibi nō peccauerūt: qm̄ peccaui sup̄ nūm-
arene maris. multiplicatē sūt iniquitates
mee: incuruat⁹ sum multo vinculo ferri: et
nō est respiratō mibi: qz excitaui iracundiā
tuam et malū corā te feci statuēs abomiati-
ones et multiplicans offensiones. Et nunc
flecto genua cordis mei: p̄cans a te boni-
tatem dñe. Peccaui dñe peccaui: et iniqui-
tatem meā agnosco. Peto rogans te domine
remitte mibi remitte mibi: ne simul perdas
me cū iniquitatib⁹ meis: neq; in eternū res-
ues mala mibi: qz indignū saluabis me se-
cundū magnā misericordiā tuā: et laudabo
te semp̄ omnib⁹ dieb⁹ vite mee: qm̄ te lau-
dat omnis virtus celoz: et tibi est gloria
in secula seculoz. Amen.

Explicit oratio manasse regis iuda.

*Incipit prefatio beati hieronimi presbite-
ri in librum esdre.:*

Trū difficilius fit facere
quod poscitis. an negare:
nec dum statui. Nam vobis
aliquid imperatib⁹ anuere
sentētie est: et magnitudo
oneris impositi ita ceruices
premit vt añ sub fasce ru-

endū fit q̄ leuandum. Accedūt ad hoc inui-
dorū studia: qui omne qd̄ scribim⁹ rephēn-
dendū putāt. Et interdū cōtra se oscientia
repugnante publice lacerant q̄ occulte le-
gūt: intm̄ vt clamare opellat et dicere. Do-
mine libera animam meā a labijs iniquis:
et a lingua dolosa. Tercius annus est q̄ sp̄
scribitis atq; rescribitis vt esdre librum et
hexter vobis de hebreo trāfferā: quasi nō ha-
beatis greca et latia volumina: aut qcquid
illud est qd̄ a vobis vertit nō statim ab om-
nib⁹ aspūendū fit. Frustra autē vt ait qdā
niti neq; aliud fatigādō nisi odiū querere:
extreme demētie est. Itaq; obsecro vs mi
dominion et rogatione carissimi vt priuata
lectione otenti libros nō efferatis in publicū.
nec fastidiosus cibos ingeratis: vitetisq; eo-
rū suspicium. qui iudicare tm̄ de alijs et ipsi
facere nichil nouerūt. Si qui autē fratrum

sunt quib⁹ nostra nō displicēt his tribuat⁹
exemplar: amonētes vt hebreā noīa quo-
rū gradis in hoc volumine copia ē: disticte
et per interualla trāscribāt. Nichil em̄ pro-
derit emendasse librum nisi emedatio librat⁹:
orū diligentia obseruet. Nec quēq; moueat
q̄ vnus a nob̄ editus liber est: nec apocri-
fō r̄terij et quarti libri sōnjs delectet: qz et
apud hebreos esdre neemieq; sermones in
vnū volumē coartant et q̄ nō habent apud il-
los. nec d̄ viginti quatuor senib⁹ sunt p̄cul-
abijcienda. Si quis autē septuaginta vobis
oposuerit inēptes. qz exēplaria varietas
ip̄a lacerata et euersa demonstrat nec potest
vriq; v̄z asseri qd̄ diuersū ē: mittite eū ad
euangelia. in quib⁹ mlt̄a ponunt quasi d̄ ve-
teri testamento que apud septuaginta in-
terp̄tes nō habent velut illud. qm̄ nazaren⁹
vocabit. et ex egipto v̄: aui filiū meū. et vi-
debūt in quem op̄uxerūt. multa q; alia que
latiori op̄ri reseruamus: et q̄rite ab eo vbi
scripta sunt. Cūq; p̄ferre nō potuerit: vs
legite de his exemplarijs q̄ nup̄ a nob̄ edi-
ta maledicorū quotidie linguis cōfodiunt.
Sed vt ad op̄ndium veniam: certe qd̄ illa-
tur⁹ sum equissimū est. Edidi aliqd̄ quod
non habet in greco aut aliter habet q̄ a me
versum ē quid̄ interp̄tem lamiant. Inēro-
gent hebreos: et ipsi auctorib⁹ trāslatiōni
mee vel arrogent vel derogent fidē. Porro
aliud ē si clausis qd̄ dicit̄ oculis mibi volūt
maledicere: et nō imitant grecorū studium
et beniuolentiā: qui post septuaginta trāsla-
tores iam xp̄i euangelio coruscāte iudeos
et hebronitas legis veteris interp̄tes aqlaz
videlicet et symachū. et theodocionem et curi-
ose legūt. et p̄ origenis laborem in exaplois
ecclesijs dedicarūt. quātō magis latini gra-
ti esse deberēt: q̄ exultantē cernerēt greciā
a se aliquid mutari. Prīmū em̄ magnorū
sumptuū est et infinite difficultatis. exēpla-
ria posse habere omnia: deinde etiā q̄ habue-
rit. et hebrei h̄mōis ignari sūt magis erra-
būt ignorātes q̄s e mltis veri⁹ dixerit. Qd̄
etiā sapientissimo cuidā nup̄ apud grecos
accidit: vt interdū scrip̄te sensū reliquens
vniuscuiuslibet inēptis seq̄ret̄ errore. Nos
autē qui hebreē lingue saltē puā habem⁹ sci-
entiā. et latinus nobis v̄tēq; sermo non d̄
est: et de alijs magis posum⁹ iudicare: et ea